



Dům dětí a mládeže Třešť a Spolek Kamarád při DDM v Třešti



LEDEN 2025

KAMARÁD



*Měsíčník zábavy, rad, poučení,
informací, soutěží a mnoha
dalších zajímavostí*

Kontakt: telefonní číslo 567 224 986
734 224 694
e-mail: ddm2@zs-trest.cz
webové stránky: www.ddm-trest.cz

At' nový rok splní všechna vaše tajná přání,
at' anděl strážný vaše cesty
chrání
a problémy at' se vás straní.



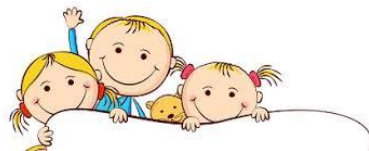
Šťastný nový rok 2025 přeje Renča a Mirča

Dnem Tří králů končí vánoční svátky. V ten den se má odstrojit vánoční stromeček. Domácnosti obcházejí Tři králové. Představují je děti, které jsou oblečeny do jednoduchých kostýmů. Korunu mají zhotovenou z papíru, vousy z koudele nebo z vaty. Místo vzácného roucha si oblékají dlouhé bílé košile, převázané provazem, červeným šátkem nebo stuhou. Jména Kašpar, Melichar a Baltazar se ve zkratce K + M + B píší křídou spolu s datem návštěvy na dveře.



AKCE A SOUČTĚŽE DDM

LEDEN 2024



Datum	Akce
 <p>středa (leden)</p>	<p>SNĚHOVÉ DOVÁDĚNÍ V RÁMCI POHYBOVÝCH HER - určeno pro žáky 1. ročníků (ve spolupráci se ŠD) - začátek od 13.00 hodin - <i>sportovní akce se uskuteční dle počasí (změna termínu vyhrazená)</i></p> <p style="text-align: right;">* okolí hřiště DDM</p>
<p>středa 15. 01.</p> 	<p>STRATEGICKÁ HRA PRO DVA HRÁČE – PIŠKVOVKY - v rámci ŠD pro žáky 1. ročníků - začínáme ve 13.00 hodin</p>  <p style="text-align: right;">* kmenové třídy 1. ročníků</p>
 <p>středa 15. 01.</p>	<p>STRATEGICKÁ HRA PRO DVA HRÁČE – PIŠKVOVKY - hra určená pro žáky od 2. – 5. ročníku - začínáme ve 14.30 hodin</p> <p style="text-align: right;">* klubovna 1, DDM</p>
 <p>pondělí 20. 01.</p>	<p>Likvidace TRADIČNÍ VÁNOČNÍ VÝSTAVY v oknech DDM. - v průběhu dne (dle volného času pedagogických pracovníků)</p>
<p>středa 22. 01.</p> 	<p>TEMATICKÁ A KOMUNITNÍ SETKÁVÁNÍ V SVČ PÉČE O NAŠE TĚLO s p. Havlíkovou (masáže, péče o jizvy, tejpování ...) - akce určená pro veřejnost - začínáme v 15.00 hodin - <i>prezenční listina v kanceláři DDM</i></p>  <p style="text-align: right;">* klubovna 1, DDM</p>
<p>do středy 29. 01.</p> 	<p>„NAMALUJ MI ZIMU“ - výtvarná, literární či fotografická soutěž pro všechny kamarády - žáci nebo jednotlivé kolektivy mohou odevzdat své kreativní práce do středy 29. 01. 2024</p> <p style="text-align: right;">* kancelář DDM</p>
 <p>středa 29. 01.</p>	<p>TEMATICKÁ A KOMUNITNÍ SETKÁVÁNÍ V SVČ Dílnička „ARTEFILETIKY III.“ s Ivanou „JÁ, SUPERHRDINA“ - akce pro rodiče s dětmi - od 14.30 hodin v klubovně 1 - <i>prezenční listina v kanceláři DDM</i></p> <p style="text-align: right;">* klubovna 1, DDM</p>
<p>čtvrtek 30. 01.</p> 	<p>PROJEKTOVÝ DEN „DEN V DDM“ - určeno pro žáky 1. ročníků - výtvarné tvoření - beseda se spisovatelkou Pavlou Teplou - zimní stezka - divadelní představení (i pro rodiče zúčastněných žáků) - <i>akce v rámci třídních kolektivů a ve spolupráci se školní družinou a základní školou</i> - začínáme ve 13.00 hodin</p>  <p style="text-align: right;">* kmenové třídy</p>



HODNOTÍME:



Poslední setkání s třešťskými loutkaři bylo velice zajímavé a tak jsme se rozhodli, že s nimi uspořádáme schůzku ještě jednou. **Ve středu 4. prosince** jsme měli možnost shlédnout v jejich podání **mikulášskou loutkovou pohádku „O neposlušné princezně“**. V závěru našeho setkání jsme nahlédli do zákulisí loutkařů, prohlédli si jednotlivé loutky (jejich funkčnost, obsluhu, oblečení i samotné umístění loutek na speciální stojany). Beseda s paní Marií a ostatními byla velice zajímavá a tak doufáme, že jsme se i tentokrát nesečkali naposledy.



Ve velmi pěkném a příjemném prostředí nás **ve středu 4. prosince** odpoledne přivítala majitelka **ateliéru „Ztřeštěná keramika“, Ilona Štumarová**. Na dnešní setkání si pro nás připravila keramické svíčky, které si každý dle vlastní fantazie barevnými glazurami nazdobil. Dnešní setkání proběhlo ve velmi přátelské vánoční atmosféře.



ČERTOVSKÝ REJ jsme ve spolupráci se Spolkem Kamarád a za podpory Města Třešť zorganizovali **v sobotu 7. prosince 2024**.



V sále kulturního domu jsme připravili zábavné odpoledne, plné písniček, soutěží, tance a čertovského dovádění. Po celé odpoledne provázela přítomné skvělá zábava. Malí i velcí se skvěle bavili, soutěžili o hodnotné ceny a v závěru nechyběla ani čertovská nadílka. Velké poděkování patří nejen Městu Třešť, ale i Spolku Kamarád za finanční podporu.

Tradiční vánoční výstava je přehlídkou výtvarných a rukodělných prací s vánoční tematikou, která je určena kolektivům dětí zájmových kroužků DDM, MŠ, žákům ZŠ a ZUŠ v Třešti. Letos se již třetím rokem v oknech domu dětí a mládeže objevily práce 30 třídních kolektivů. Akce se uskutečnila za podpory Města Třešť a Spolku Kamarád.

Všem, kteří se do vánoční výstavy zapojili, moc děkujeme a doufáme, že se v příštím roce opět sejdem v tak hojném počtu. Děkujeme za nápady a čas věnovaný přípravě nádherných vánočních prací.

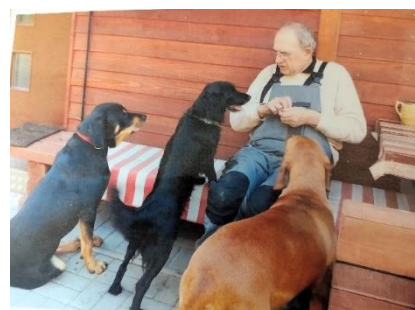
Vánoční výstava potrvá do pondělí 20. ledna 2025.

V sobotu 14. prosince jsme se vydali s dětmi a jejich rodiči vlakem na malý výlet do nedalekých Hodic. V Hodicích na nás čekal pan Roman Navrátil, člen mysliveckého spolku Stráž Hodice. Společně jsme nazdobili stromečky v okolí krmelce, který se nachází v lokalitě Čertova skála. Cestou jsme pozorovali stopy lesních zvířat a dozvěděli jsme se, čím zvířátka v zimním období krmí či naopak, co jim může uškodit. S sebou jsme přivezli mrkev, jablíčka, slunečnicová semena, kukuřici a mnoho dalšího. Děti si tuto akci doslova užívaly. Věšely jablíčka a mrkev na stromy, semínka sypaly na jednotlivé pařezy. Odměnou nám bylo opékání špekáčků na vlakovém nádraží v Hodicích 😊.



Poděkování patří p. Romanu Navrátilovi a všem, kteří se této akce zúčastnili a přinesli zdravé pochoutky pro ptáčky a lesní zvířátka.

I v letošním roce jsme společně se Spolkem Kamarád vyhlásili vánoční sbírku pro opuštěné pejsky. Letos jsme se rozhodli uspořádat sbírku pro Psí útulek ANDĚL v Jemnici. Do sbírky se zapojilo 138 dětí a dospěláků nejen ze základní školy, ale i z řad veřejnosti. Celkem dobrovolníci přispěli finanční částkou 5. 000,- Kč. Deky, granule, hračky, psí pamlsky, pelíšky, ručníky, deky a mnoho dalšího jsme spolu s finančními dary předali majiteli psího útulku panu Andělovi, který nám byl za předané dary nesmírně vděčný. Spolu se svojí manželkou se v současné době starají o 3 pejsky.



Všem, kteří svými dary přispěli do sbírky pro opuštěné pejsky moc děkujeme 😊.

Poslední akcí tohoto měsíce bylo **vánoční kufrování s FIT programem**. Orientační běh v rámci FIT programu jsme zorganizovali **v úterý 30. prosince**, ve spolupráci s TJ Růžená, oddílem orientačního běhu a základní školou. Cílem této akce bylo projít trasu, kterou připravily paní H. Polednová a E. Kubešová. A kudy letos trasa vedla? Zkuste se zorientovat v přiložené mapce 😊. Trasa byla tvořena tzv. kontrolkami s oranžovo-bílými lampióny a speciálními kleštěmi k zaznamenání průchodu jednotlivými stanovišti. Každý účastník získal od našeho spoluorganizátora podrobné instrukce a mapu, kudy trasa vede. Po absolvování trasy a návratu zpět do domu dětí a mládeže bylo pro všechny účastníky odměnou posezení v jídelně DDM při vánočním punči a párku v rohlíku 😊.



PŘI PŘECHÁZENÍ SILNICE SE ROZHLEDNI A POKUD TO JDE, POUŽIJ PŘECHODI

STAROČESKÝ ROK aneb KDYSI A DNES



LEDEN - PROČ SE TAK MĚSÍC JMENUJE:

STAROČESKÉ SVÁTKY

První měsíc v roce. První den má název **NOVÝ ROK**. Většina evropských jazyků převzala jméno měsíce z latiny: januar, český název pro leden je původem přídavné jméno: ledný - čas ledu a mrazů. Řeky, rybníky, potoky jsou zamrzlé.



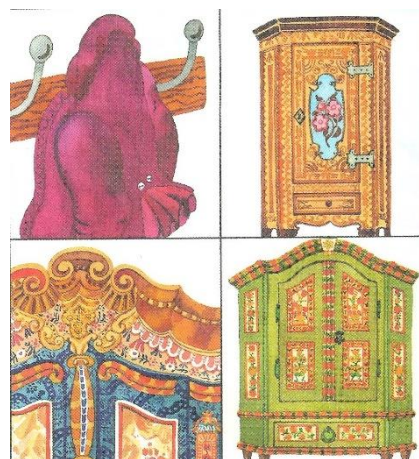
Leden je nejstudenějším měsícem v roce. Ale dětem to tolik nevadí. Sníh a mráz - to je také čas zimních her a radovánek.

NA STAROČESKÉ CHALUPĚ

SKŘÍŇ: ALMARA - JARMARA

Než se skříň dostala do vesnické chalupy, uběhly stovky let. ŠATNÍ ALMARY jen pomalu nahrazovaly truhly, věšáky nebo obyčejné háky a skoby ve zdi. K nejstarším patří SKŘÍŇ NA PRKENNÝCH NOHOU. Původ mají na severní Moravě. Ve 30. letech 18. století se odtud dovážely i na jarmarky do Čech. Nohy bývaly dole ozdobně vykrojené. Širší skříně měly dvoje dveře. Vyráběly se převážně z měkkých dřev s tónovanou malbou.

Skříň byla dále vylepšována. Později už měla samostatné nohy, většinou ve tvaru stlačené koule. Byla doplněna o zásuvky, police a otočné věšáky. Velké skříně byly dvoudveřové, se zásuvkou pode dnem. Byly malované a zdobené přiklíženými polosloupky a věžičkami. Následovala skříň na nohou tvaru useknutého jehlanu špičkou dolů. Měla tepané zámky. Skříň byla malovaná - hlavně věnečky a květinami.



Z MALOVANÉ TRUHLY

PRACOVNÍ ODĚV

Všední a pracovní oděv venkovských mužů a žen se v jednotlivých krajích Čech a Moravy příliš nelišil. U žen to byla delší či kratší nabíraná sukně se zástěrou do pasu, bílá plátěná košilka - „jupka“, kterou nahradil v chladnějších dnech kabátek - „lajblík“ z teplejšího materiálu. Hlavu pokrýval šátek uvázaný pod bradou. Muži nosili plátěné nebo lněné kalhoty zasunuté do kožených holínek, bílou košili se stojatým límečkem, se širšími dlouhými rukávy, staženými do manžety. Vestu bez rukávů nahradil v chladnějším období teplý tříčtvrteční kabát. Pracovní oděv doplňovala tmavě modrá zástěra ze silnějšího plátna s „lacle“, nebo jen úzká zástěra vázaná do pasu. Hlavu pokrývala buď měkká beranice nebo klobouk.



JAK TO BEJVÁVALO A JAK TO JE

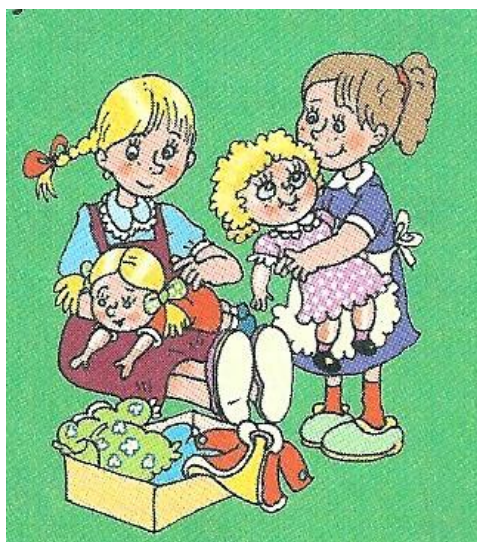
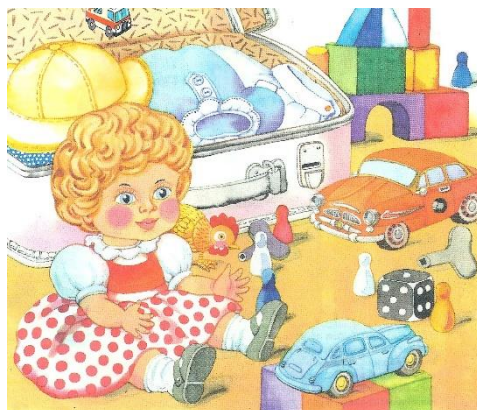
HRAČKY

Míša má radost z nových hraček, které dostal k Vánocům. Občas si hraje nové hry na počítači, pouští si autíčka na autodráze, anebo jezdí se sanitkou na dálkové ovládání. Sanitka může jezdit dopředu, zatáčet, couvat, svítit, bliká, houká. Babičce se nové Míšovo auto líbí.

„Babi, také jsi měla auto na dálkové ovládání, když jsi byla malá?“ „Kdepak, Míšo, taková auta tenkrát nebyla. I když jsem byla holčička a ne kluk jako ty, autíčka jsem také měla. Jedno z nich bylo malinké, strkalo se jen tak rukou. Druhé bylo o něco větší a jezdilo na setrvačnicku. I ty máš mezi svými auty autíčko na setrvačnicku. Někteří kluci také měli autíčka, která se natahovala klíčkem.“ „Babi, a kterou hračku jsi měla nejraději?“ „Panenku. Byla to taková obyčejná panenka, ale zato měla moc krásné šatičky a měla jich hodně a já jsem mohla panenku převlékat. Moje maminka, tvoje

prababička, byla švadlena. Uměla moc pěkně šít a všechny šatičky pro panenku ušila. Jednou mně a mojí sestře Ježíšek nadělil velkou panenku s mrkacíma očima a s vlásky. Seděla pod stromečkem, ale hned o Štědrém večeru se překotila dozadu, oči jí zapadly a musela do opravy. A naše babička pak panenku nechala vystavenou. Nechtěla nám ji půjčovat, aby se zase nerozbila. Panenky, které breptají, smějí se, dudají dudlík, hýbají pusinkou a očima, mohou říhat, plakat, smát se, zívát a pít z lahve, nebo panenky, které samy chodí, ty tenkrát nebyly.“

„Babi, když jsi neměla takové pěkné hračky, když jsi byla malá, tak já tě teď nechám zajezdit si s novou sanitkou.“



CO, PROČ, JAK, KDE, KDY, KDO

CO DĚLAJÍ VČELY?

Medonosné včely žijí v úlech: jsou to královny, dělnice a trubci. Všechny mají přidělený úkol. V každém úlu je až padesát tisíc dělnic. Včelí královna, která rodí potomstvo a několik stovek trubců (samečků, kteří nemají žihadla).

Život včely - dělnice je krátký (4 týdny). Proto královna neustále klade nová vajíčka. Pravidelně se rodí i nové královny. Když se nová královna narodí, stará opustí úl s polovinou dělnic. Vyrojí se a hledají si nové bydlení.

Dělnice sbírají pyl a šťávu z květů, z níž pro sebe vyrábějí zásobní látku - med. Dělnice také vylučují vosk, z něhož stavějí plástve. Vosk rozžvýkají a pak z něho vytvářejí šestiúhelníkové buňky.



PROČ JSOU KVĚTY BAREVNÉ?

Květy nemají pestré barvy, tvary i vůně jen tak pro nic za nic. Jejich krása, barevnost i vůně totiž lákají k návštěvám hlavně pilné a pracovitě včely. Aby se mohla vytvořit semena, musí být pyl většinou přenesen z jednoho květu na druhý. Včelky navštěvují květy a krmí se jejich sladkým nektarem.

Když včela saje z květu nektar, přilepí se jí pyl na nožky. Na dalším květu se část pylu zachytí na blizně: květ je nyní opylen a mohou se tvořit semena.



Květy mohou vypadat různě, ale všechny mají stejnou „stavbu“, korunní plátky, bliznu, prašnice.

JAK HRAJÍ HUDEBNÍ NÁSTROJE?

Každý hudební nástroj můžeme zařadit do několika skupin. Každá skupina vydává tóny jiným způsobem. **STRUNNÉ NÁSTROJE** mohou být smyčcové, drnkací nebo brnkací.

DECHOVÉ NÁSTROJE jsou dřevěné nebo žest'ové (těm se říká také plechy).

BICÍ NÁSTROJE vydávají zvuky při úderech nebo při potřásání.

ELEKTRONICKÉ NÁSTROJE vydávají zvuk pomocí elektrického proudu.



KDE CO ROSTE?

To, co mají lidé na svém jídelníčku, má svůj původ v různých částech světa. V Kanadě se skvěle daří pšenici. Ta vyžaduje vlhká jara a suchá léta. Banány se pěstují v horkém tropickém podnebí, jaké je například ve Střední a Jižní Americe. Čokoláda se vyrábí z kakaových bobů. Kakaovníky se pěstují v horké a vlhké rovníkové Africe. Broskve se pěstují v Austrálii, kde jsou chladná jara a horká léta. Čaji se daří v horkých, vlhkých hornatých oblastech jihovýchodní Asie. Olivovníky rostou v teplém suchém podnebí jižní Evropy. Lisuje se z nich olej.



KDY SE ZAČALA AUTA VYRÁBĚT NA MONTÁŽNÍ LINCE?

Až do roku 1914 se auta vyráběla po jednom, tak jako se kdysi vyráběly povozy.



Skupina dělníků dokončila jedno auto a začala práci na druhém.

Americký průmyslník Henry FORD vše změnil. Do své továrny zavedl montážní linku. Auto se pohybovalo po automatickém dopravníku. Do jejich kostry se postupně, jak se dopravník pohyboval, montovaly díly

(sedačky, motor, kola atd.). Namísto třinácti hodin, potřebných k výrobě auta FORD model T, byla při použití montážní linky zapotřebí pouze hodina a půl. Cena auta se proto mohla snížit.

KDO BYLI KOVBOJOVÉ?



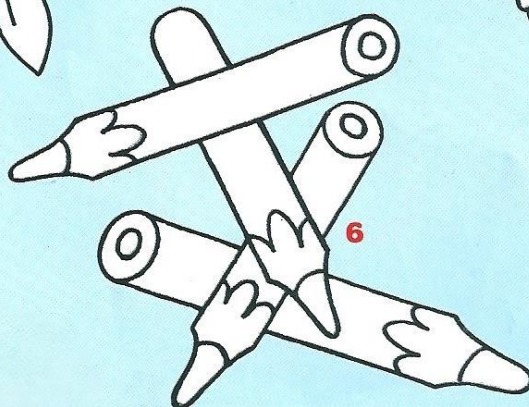
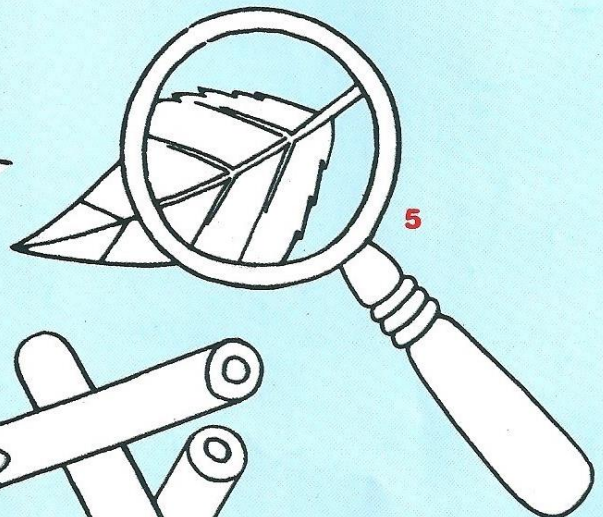
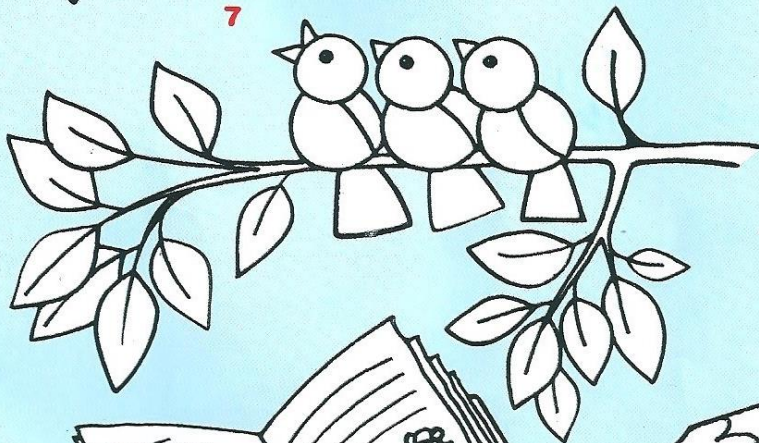
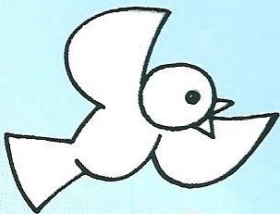
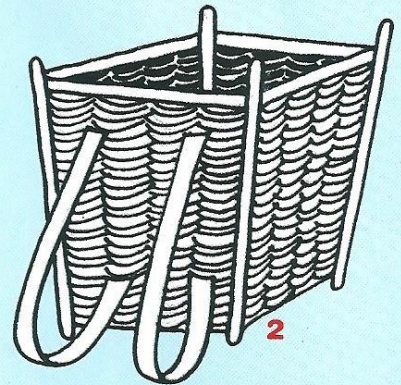
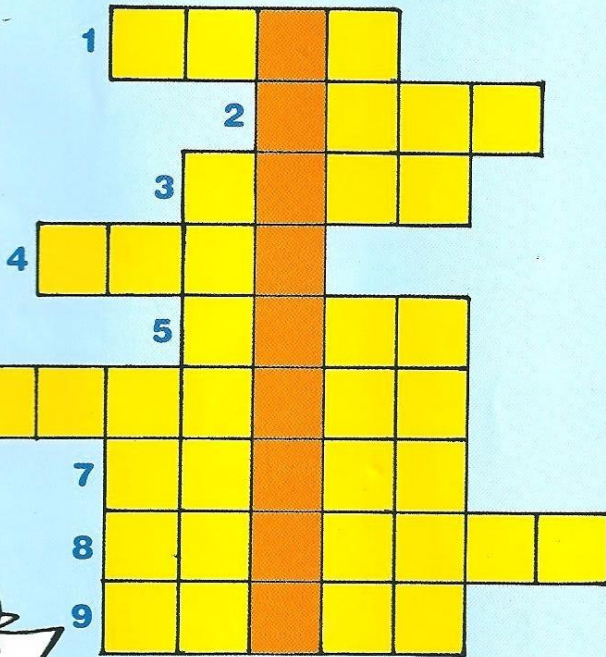
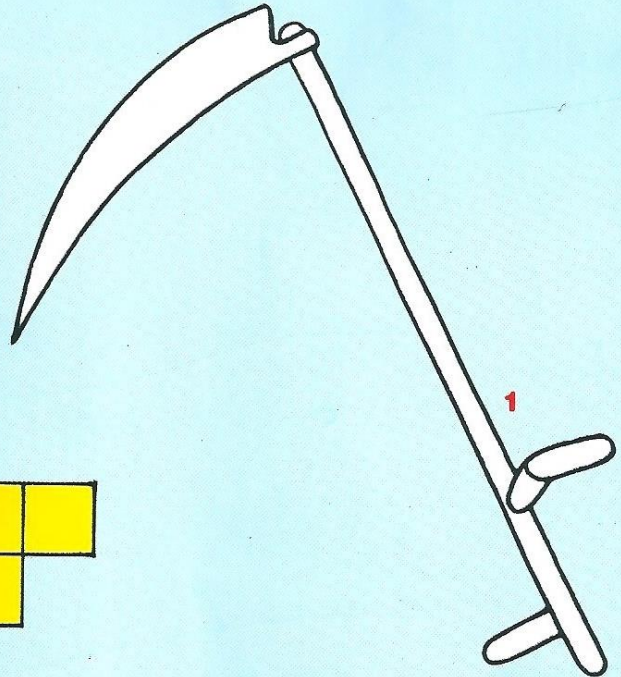
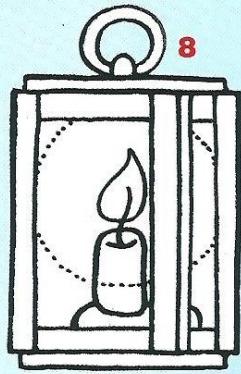
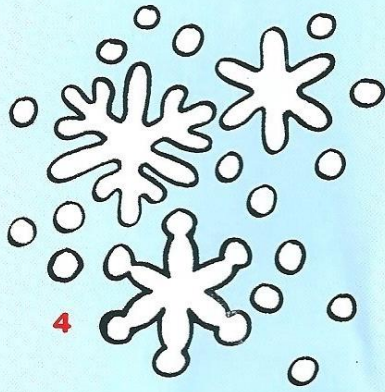
Byli to muži, kteří se na jihu a západě Spojených států starali o dobytek. Hovězí dobytek do Ameriky přivezli Španělé. Brzy tu zdomácněl. V Texasu a dalších státech žily miliony krav. Po většinu roku se volně pásly. Kovbojové sehnali dobytek do houfů a hnali ho stovky i tisíce kilometrů. Kovbojský klobouk chránil širokou střešou kovboje před sluncem a současně fungoval i jako deštník. Vesta a kalhoty byly ušité z kůže.

K chytání dobytka používali kovbojové laso. Ke kovbojským pracím patřilo i cejchování (značkování). Každý ranč měl svoji značku. Kovbojové vodili stáda na trh. Cesta tam trvala celé týdny, někdy i měsíce. Stádo se muselo hnát pomalu, aby zvířata nedorazila na trh vyhublá a vyčerpaná.



KDO SE V LEDNU RADUJE

Doplň do prázdných políček názvy jednotlivých obrázků. V tajence se dozvíš, kdo má největší radost ze sněhu a mrazu.



To je ale tučňáků!

Na které ledové kře je nejvíce tučňáků?

